

Utlåtande i ärende ang. författarskap (dnr 2-143/2023)

Det vetenskapliga ombudet vid KI professor Claes Frostell har i tjänsteanteckning från den 11 januari 2023 föreslagit rektor vid KI att ett ärende ska överlämnas till Rådet för utredning av misstänkta avvikelser från god forskningssed. Rektor har därefter beslutat enligt detta förslag.

, tidigare anställd forskare vid KI, har gjort gällande att han otillbörligen uteslutits som medförfattare till en artikel som sänts in för publicering i en vetenskaplig tidskrift med , KI, som sisteförfattare och korresponderande författare.

har också framfört misstankar om förfalskning av forskningsresultat och om att anslagna medel hanterats felaktigt. I det först nämnda avseendet har rektor på rådets rekommendation överlämnat saken till Nämnden för prövning av oredlighet i forskning. Påståendena om felaktig hantering av anslagna medel rymmer inte någon fråga om avvikelse från god forskningssed och ligger därmed utanför rådets uppdrag.

har anfört att han spelat en betydande roll vid initiering av det forskningssamarbete som ligger till grund för artikeln, att han deltagit i planering av studien, ansvarat för insamling av humanprover, och på egen hand utfört flera av analyserna samt att han presenterat delar av studieresultaten vid ett internationellt möte. Han informerades inte om att artikeln sänts för publicering.

har i yttrande till rådet anfört bl.a. följande.

har funnits i hennes forskargrupp sedan 2014. Under 2018-19 var han mycket engagerad och samlade tillsammans med andra forskare in viktigt material till forskningen. Under våren 2020 började han undvika att komma på forskargruppsmöten, att dela med sig av data och att ha direkt kontakt med henne. Samarbetet försämrades ytterligare under 2021.

Under hösten 2021 publicerade han en del av projektet i eget namn.

Den nu aktuella artikeln färdigställdes utan hans medverkan. Han erbjöds att vara medförfattare men svarade inte på upprepade inbjudningar, vare sig från henne eller från en annan medförfattare. Hon fick aldrig någon återkoppling på att han läst artikeln, inte heller några kommentarer på texten före insändande och inget slutligt godkännande av artikeln innan den gavs in. Han uppfyllde därmed inte villkoren för medförfattarskap enligt de s.k. Vancouver-reglerna. Han tackades

därför i ett s.k. acknowledgement: "We thank Dr _____ for initial contribution to the study."

Rådets bedömning

Rådet konstaterar inledningsvis att detta ärende har sin upprinnelse i en eskalerande konflikt som lett fram till att _____ anställning vid KI upphört.

När det gäller den aktuella artikeln har _____ erbjudits att vara medförfattare. Det bör betyda att övriga medförfattare uppfattade att han lämnat betydande bidrag till studien. Han har emellertid inte svarat på e-post och inte deltagit vid möten med forskargruppen, trots flera försök att under utsträckt tid skapa kontakt.

En sådan situation måste hanteras. Det är knappast rimligt att en tilltänkt medförfattares underlåtenhet att kommentera eller godkänna en artikel får hindra spridning av ett arbete som dennes kollegor anser vara klart för publicering.¹

Övriga forskare valde alltså att i den uppkomna situationen ge in artikeln för publicering utan _____ som medförfattare, men tacka honom för hans bidrag i ett acknowledgement.

Enligt International Committee of Medical Journal Editors (ICJME) gäller följande riktlinjer för omnämmande i acknowledgements:

"Contributors who meet fewer than all 4 of the above criteria for authorship should not be listed as authors, but they should be acknowledged. Those whose contributions do not justify authorship may be acknowledged individually and their contributions should be specified.

Because acknowledgment may imply endorsement by acknowledged individuals of a study's data and conclusions, editors are advised to require that the corresponding author obtain written permission to be acknowledged from all acknowledged individuals."

_____ har således handlat i enlighet med riktlinjernas krav på erkännande av den som bidragit till ett arbete men inte uppfyller samtliga kriterier för författarskap. Hon har dock inte beaktat samma riktlinjers anvisning om att ett sådant omnämmande ska godkännas av den omnämnde. Det framgår också av _____ vidare korrespondens med tidskriften att han inte vill omnämnas i acknowledgement.

Rådet finner att hennes handlande skett i en strävan att, trots den konflikt som uppstått och _____ ovilja att medverka som författare, uttrycka erkänsla för de bidrag han lämnat till studien, men förbisett riktlinjernas krav på godkännande även av ett omnämmande i ett acknowledgement. Inget tyder dock

---

¹ Jfr rådets utlåtande i ärende dnr 1511/2022.

på att hon uppsåtligt eller av grov oaktsamhet handlat i strid med riktlinjerna i den delen.

Det har upplysts att numera har angetts som medförfattare och har godkänt artikeln.

Rådet anser att avvikelse från god forskningssed inte har förekommit i ärendet och föreslår rektor att fatta beslut i enlighet därmed.

Ärendet har föredragits av ledamoten Mikael Norman.

Mats Melin

Helena Scarabin